

6/38

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

Aquest número 10 cèntims de pesseta per tot Espanya

Fora d'Espanya fixarán lo preu los CORRESPONSALS

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga, BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de BARCELONA cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50 Cuba y Puerto-Rico, 2.-Estranger, 2'50.

L' IMATJE DEL DÍA (per M. MOLINÉ.)

L' àngel de la Pau

LA CAIXA DELS SOLDATS

Table with columns for soldier names, regiments, and amounts in pesetas. Includes entries for Socorro al soldat Joseph Tomás Gascó, Miquel Albeach Cornador, Daniel Puig Torras, etc.

LA SOLUCIÓ

IXÓ no pot... continuar... Aixó se'n va...—aquesta es avuy la veu general.

—Si á lo menos hi hagués alguna cosa preparada!...—suspiran alguns.—Peró no's veu res.—Núvols, foscor, tenebras en l'atmósfera: en la terra, tenebras y abismes.

No pot donarse un pas sense perill d'estrellarse. Y no's pot continuar aixís sense la seguretat de morir-se de agotament y de vergonya, que son las morts mes tristes.

La necessitat d'un cambi radical avuy la sent tothom. Tal vegada en lo que va de sigle no havia atravesat Espanya una situació tan anguniosa, ni havia experimentat un mal·estar tan intens.

Tenim neguit... neguit de poble sacrificat, empobrit, agotat, sense esperança.

Tenim anèmia... anèmia de cos dessangrat y d'esperit pussilánim.

Tenim desconfiansa... desconfiansa en tot lo que 'ns rodeja y en nosaltres mateixos.

Y no obstant, aixís no podém seguir. De una manera ó altra ha de surtir-se de una situació tan abrumadora y compromesa.

La veu es general:—Aixó no pot continuar... Aixó se'n vá!...

Lo garrofer de Sagunto ha agotat la seva sava y ja no dona fruyt. Está plé de corchs y apenas li quedan fullas. Té las arrels tan secas y la soca y las branca tan consentidas, que una ventada qualsevol pot arrabassar-lo y ferne trossos.

Quinas son sinó las solucions dels dos únichs partits que fins ara s'havían encarregat exclusivament del seu conreu? Acabadas las garrofas, acabat tot.

Los aconteixements els tenen arrollats y han perdut hasta l'esma que, en política, ja es tot lo que's pot perdre. Las guerras ultramarinas provocadas pels seus vicis, pels seus errors, per las sevas concupiscencias, per las sevas imprevisions, pels seus disbarats, son avuy dos sangrías obertes per las quals s'escapa la vida de la nació. Los sacrificis inmensos que han exigit del poble espanyol y que aquest ha fet, en aras de la patria, sense'l menor regateig, van resultant completament estérils.

Doscents mil homes s'han enviat á Cuba pera jugar á fet entre 'ls amagatalls de la manigua, sense que puga preveure avuy encare'l terme de una insurrecció que ab'l acció mancomunada de tan fort contingent de tropas, se creya y aixís s'assegurava que seria cosa tot lo mes de dos ó tres mesos de briosa empena. Y allí's gasta la vida de nostre jovent y 'ls caudals de la nació: y fins no falta qui sospita que mentres hi haja diners, hi haurá guerra...

De Filipinas reclaman ab urgencia nous envios de sanch, presentantnos la perspectiva de que si no's fa tot seguit un gran esforç, l'insurrecció avuy concentrada á Cavite, invadirá, com un formidable incendi, totes aquellas islas mal dominadas y mes difícils encare de pacificar que la mateixa isla de Cuba. Ja'n Polavieja ha amenassat ab deixar lo mando si no'l atenen. Y'l govern que va passar pel seu nomenclament, sense volerlo, ni té la resolució d'explicar públicament los motius de la seva antipatia, ni té tampoch la virilitat necessaria per retirar-se y dir:—Ja que no governo jo, aquí hi estich de massa.

L'etern pasteig per tota norma. Pero 'ls pastels que s'elaboran avuy, están amassats ab la sanch innocent de un poble digne de millor sort.

Y ja per endavant se sab quina ha de ser la qu' está reservada á Espanya en relació ab sas antigas colonias, lo día en que las guerras s'acabin, si es que arriban á acabarse.

Las Filipinas pels frares: Cuba pels Estats Units.

En honor principalment de las comunitats religioses se sosté allí'l punt usantse 'ls procediments del terror per medi dels fusellaments y de las confiscacions establertes en una disposició dictada pel governador general de l'isla, en contra de tots los principis de dret vigents fins en los pobles menos civilisats. L'implacable duresa clerical se deixa sentir en aquestas midas que han de ser causa de una exacerbació frenética dels insurrectes. Y vinga sanch y vingan milions que 'ls frares ja'ns ho pagarán encomanantnos á Deu el día que 'ls deixém en la possessió pacífica y en l'explotació usuraria de aquell immens cementiri. Per ells se fa la festa.

Ab los mambissos ja's mostran mes benévols y transigents los nostres governants que avants volían exterminarlos. Fins unas reformas els han sigut ofertes, que si políticament no colman tots los seus desitjos de autonomia, económicament els deixan en llibertat d'entendres en tot y per tot ab los Estats Units. La producció espanyola ja pot despedirse del mercat de Cuba. Podém enviarhi tot lo mes la tela necessaria per confeccionar la nostra bandera, y encare si 'ls cubans consenten en conservar aquest símbol ilusori y purament nominal de la nostra soberania... Pero res mes que la tela necessaria per la bandera.

Y 'ls treballadors espanyols que's penjin. ¿No han fet lo sacrifici d'enviar los seus fills á morir en aquell clima inhospitalari? Donchs ja que han comensat, que segueixin: que's resignin á morir-se de fam sobre 'ls camps agostats per las inclemencias del cel y per las tributacions insuportables, ó á redós de las fábricas tocadas de la parálisis de una crisi horrenada. Aquesta crisi ha comensat ja á manifestarse y aménassa adquirir proporcions aterradoras.

Ab una deuda que creix com l'espuma, y que sols per interessos y amortisació absorbeix avuy—y no hem acabat encare—mes de la meytat del pressupost de ingressos; ab los cambis cada día mes alts, y ja á punt de obrir las portas de la emigració á la plata, ansiosa de anarse á reunir ab l'or que ja fa temps que va emigrar; sense un pa á la post ni un céntim á la butxaca, podém cantar los espanyols las glorias y venturas de la restauració. Propi dels cegos es el cantar: cegos incurables som... má á la guitarra, donchs, y cantemlas, ja que no veyém res, ni cap remey, ni cap alivi.

Sols los partidaris del passat se fregan las mans de gust, creyent que 'ls ha de ser molt fácil domenyar á un poble entregat avuy al desconcert, al abatiment, á la incertitut y á la miseria.

CROQUIS DE QUARESMA

LA CONFESSIÓ

LEMA: ¿Quants pecats tens?

Ab l'aïrosa mantellina posada á estil espanyol, la encisera Carolina, á la iglesia s'encamina perque confessarse vol.

Es un tipo angelical; alta, hermosa y elegant; escampa á dojo la sal; y es son conjunt sens igual capás de fer pecá á un Sant.

Llengera com la centella entra al temple: la segueixo; ensopego ab una vella; reculo, al fi'm decideixo, y'm planto darrera d'ella que llesta com la mustela s'acosta al confessorari;

parla baix y ab gran cautela; pro com recurs de novela puch senti'l mes necessari; La mirada mes malsana, més alegre y maliciosa del món, vá llensá'l sotana al veure á sos peus confosa pecadora tan barbiana.

Y murmurant entre dents: ¡Es un ángel! y qu' es maca! —pregunta—¿Quants pecats tens? Ella's palpa la butxaca y no parla poch ni gens.

Fés de tas faltas la historia, perque Deu desde la gloria —diu lo confés—tot ho sab...

—Com que tinch poca memoria no me'n recordo de cap.

—¡Válgam Deu! si no pot sé... ¿no't recordas dels pecats?

—Jo ben clar li explicaré: es qu' hi perdut lo papé ahont los duya apuntats; d'aquest modo molt bé anava y duya'l compte ben clá; ne feya un, l'apuntava, y quan á set arribava me 'ls venia á confessá.

—(¡Jesús, y quanta ignocencia!) Jo t'ajudaré á pensarlos; examina ta conciencia y no vulguis ocultarlos perque es doble penitencia.

—¿Ja creus al paré y la mare?

—Faig sempre sa voluntat.

—¿Y vás á missa?—Si, pare.

—¿Quants anys tens?—Disset aviat.

—¿Deus ser soltera?—Per ara...

—¿Pro deus teni algún promés?... —Per ara... —No't fassi pena, contesta... —Si soch tan nena...

—No ho neguis! ¿T'ha dat cap bés?

—No, pare, no. —¿De cap mena?

—L'hi asseguro.—¡Bé, milló! ¿y vas al teatro?—Algún día...

—¡Al teatro!... ¡Ave Maria! ¿y al ball?—Si digués que nó una mentida diria.

—¡Donchs aixó es imperdonable! perque, filla, pels sarans...

—S'hi passa un rato agradable...

—¡Pro 'ls qu'hi van, es innegable que tots son del vici esclaus!

Per xó la noya prudenta den evitar certs contagis per no caure en una afrenta.

¡Si vols salvarte no hi vagis. qu' es una cosa dolenta!

Allá ahont se peca més fort, es al ball, las cosas lletjas tenen lo ball com á nort.

¡Després donéu feyna als metjes y us queixen de vostra sort!

¡Pensa qu' allá entre abressadas y apretadetas de mans, se fan accions condemadas qu' están de Deu al alcans, ni que las feu amagadas!...

—Ab tot y ser saranhista no faig rés per Deu prohibit; y encar qu' hi perdut la llista, ni d'amagat ni á la vista se qu' hagi en res delinquit.

Si he dit alguna mentida son d'aquellas que no danyan, y d'importancia esquifida...

—¡Pro en lo ball sol, n'hi ha qu'hi guanyan l'infern per tota la vida!

Allá perdén lo pudor penjadas d'un home als brassos, perillant fins vostre honor, y en fi, son uns pecatassos ¡mortals! ¡que cansan horror!

—¿Aixó son pecats mortals? vosté podrá dir que sí; pro 'ns lliuran de pitjors mals, segons diu Sant Agustí que es un Sant dels mes formals.

De lo que vull confessarme,

es qu'un dia al despullarme vegí que mossén Genís no's cansava de mirarme desde'l balcó del seu pis.

Com que rés li feya nosa y viu frente al nostre, 'l payo...

—¿Te va veure alguna cosa?...

—No hu sé, pro aixó se suposa...

¡Ab un rich més, me desmayo!

¡D'allavors si me'n ha dit de cosas! ¡Si n'hi sentit ab intenció no gens bona!...

fins estava decidit á ferme sa majordona

—¿Y vas dirli?... —¡Que fés festa!

Aquesta fou ma contesta que 'l deixá fret com la neu.

—¡Ara veig bé qu' ets honesta y que tens temor de Deu!

¿No estás pas en descubert en cap altre manament?

—No pare.—¡Perfectament!

Obrant aixis tens obert á tot hora'l cel.—Amén.

Aquí, ja ella s'ha aixecat; fa un petó ¡malaguanyat! á aquella estola mitj bruta, mentres el carca pasmat murmura:—¡Que n' es d'astuta!

Y ab la aïrosa mantellina posada á estil espanyol, la encisera Carolina plena de gracia divina enlluherna més que'l sol.

PEPITO LLAUNÉ.

Hi ha qui presenta en los nostres días com á un re-
mey eficaz la solució carlista.

Los impenitents fomentadors de la ignorancia estúpida, que simbolisan l' absolutisme polítich y la teocracia, se preparan per acabar de omplir de dol á aquesta desventurada nació, que sempre 'ls ha repelit ab indignació y ab asco. Un' altra ganga que devém als polítichs restauradors.

Fins ara 'ls hi han donat escalf en lo seu pit, com al escursó de la falla, qu' ert y glassat va trobar un llenyater, ficantse'l á la pitrera per reviscolarlo. L' escursó, en just agraïment, al sentirse reviuire, va inferirli una mortal fiblada.

Tota aquesta reacció hipócrita que s' ha anat elaborant en aquests últims temps; tota aquesta protecció dispensada al clero y á las ordres religioses; tot aquest renaixement del esperit ultramontá, que caracteriza al actual periodo de la regencia, y ab lo qual per sas convencions han transigit fins los partits liberals de la monarquia, fins los hereus dels antichs progressistas mata-freres, se tradueix avuy en una atmósfera altamente propicia, als malehits designis del desterrat de Venecia y de sa malehida nissaga.

Lo carlisme aixeca'l cap insolent, com may ho havia fet, en lo que va de sigle. Blasona de tenir una organizació militar, preparada á ciencia y paciencia dels governs de la monarquia, y fins se dona ayres de perdona-vidas, quan repudia tota solidaritat ab los elements que arrastrats per la impaciencia s' llansan al camp, declarant que'l día, l' hora y l' moment de ferho'l senyalará l' amo y senyor de la seva voluntat y dels seus actes.

Com á amenssa constant contra tota aspiració democrática, 'ls governs de la monarquia han sustentat á la fiera carlista, li han donat forsa y agallas, l' han atesa en tot, l' han feta lo qu' es... y avuy els ensenya las dents. De guardiana de las institucions, ara que las veu tan decaygudas, preten convertirse en la seva devoradora.

¿Cóm se defensarán aquestas contra la pitrada del'alimanya carcunda?

En las anteriors guerres civils carlistas, tant en la dels set anys com en la de l' época revolucionari, la bandera de la llibertat, alsada contra la del absolutisme, era símbol de fé y d' entusiasme, que feya miracles. Los liberals sabían porque lluytavan, y vencían... Pero avuy... ¿Qué n' héu fet de las ilusions del poble; que n' héu fet de las sevas esperansas, vosaltres los vidors de la política; vosaltres los que héu aparentat transigir fins ab la democracia, pera befarla ab lo vostre cinisme, y ferne escarni ab las vostras mistificacions abominables?

No tenim avuy cap forsa, per conjurar aquest nou perill de una guerra fratricida, rebrot malehit de las anteriors que tanta sanch van costar, que tan horribles desastres van produhir, que tanta vergonya varen fer arrostrar á la desventurada Espanya, á la vista del mon civilisat. ¿Ahoñt sino aquí á Espanya, s' pot ventilar encare, á tiros, una estúpida qüestió de interessos de familia? ¿Cóm si 'ls pobles moderns no tinguessen res mes que fer que aniquilarse, pera resoldre quin ha de ser lo cap que cenyeixi la corona!...

Sacudir ab energia tots los lligams de una tradició infausta que 'ns tenen desconcertats y sumits en la impotencia... aixó es lo que avuy importa avants que tot.

Espanya pels espanyols, y únicament pels espanyols: aquesta ha de ser la nostra aspiració, y á conseguirla hem de dedicar totas las rostras forsas.

¿Som encare, per ventura, menors d' edat? L' hora d' emanciparnos es arribada. Si no ho exigis

lo nostre honor, ho imposarían terribles mals que 'ns affigeixen. Mes desgraciats que avuy no ho serém pas, porque no es possible.

—Oh!—diuhen alguns—isi á lo menos lo partit republicá estigués unit! ...

Verdaderament, sería aquesta una gran ventatja: tindria'l fet una importancia incalculable. Ab l' unió estreta y sincera de tots los republicans hauriam arribat al terme del cami.

Pero ¿per ventura á pesar de las divisions no existeixen dintre de la familia republicana elements poderosos que sustentan solucions immediatas, altamente

blicana, entregantla á la Patria porque ella 'n disposi á son grat y sense trabas.

Segóns la nostra manera de sentir, Patria y República son sinónims.

P. K.

EN LAS REGIONES CELESTIALES

—Senyor, Senyor!...
—¿Qué hi há, Pere?
—¡Ay!... Deixeu-me seure... Vinch fatigadíssim.
—¿Y aixó?
—¡Si ho sapiguessiu!... ¿Voléu sortir fins á la porteria, que ho veuréu ab els vostres propis ulls?
—¿Cosas de la terra?... N' estich tan aburrit ja, que no vull veure res. Explicam'ho.
—Se tracta d' Espanya.
—Ja m' ho estava figurant.
—Desde la porteria s' ven tot, ¡tot!...
—Pero ¿qué?
—Uns funerals qu' están fent en sufragi de las ánimas dels defensors de la patria, del trono, del altar y de no sé quantas cosas més.

—¡Ah!... Fins aquí... aixó es molt laudable.

—¡Es que vos no sabéu qui son els que fan aquets funerals!... Son els carlistas.

—¡Fuig!
—¡Us ho asseguro! Trayéu el cap á la portella y 'ls veuréu ab las boynas y tot.

—¿Conque els carlistas?... ¿Aquells que per un tres y no res parlan de tirar-se al camp y de menjar-se mitja humanitat?

—¡Ells, els mateixos!...

—¡Quina barra!... ¿No son aquets els que ja una pila de cops han intentat la ruina de la nació espanyola?

—Si senyor.

—¡Y s' atreueixen á parlar de la patria!...

—Es que n' son molt d' atrevits.

—¿No son també ells els que més oposició fan á las institucions vigents?

—¡Vaya! Y que no sé'n amagan.

—Y gosan á parlar del trono!...

—Ells si que no s' aturaran per res...

—¿No son ells, finalmente, els que desobeheixen al Papa de Roma quan aquest no llaura á la mida del seu gust?

—¡Justa! ¡Ja veig que 'ls coneixéu!

—¿Y tenen la humorada de parlar del altar?

—Per xó hi vingut á avisarvos; per veure quin destíno s' ha de dar á las oracions que d' aquesta gent ens arribin.

—¡Cap! No las acceptis: fes com si no las haguesis rebudas.

—Acatant las ordres de la superioritat, Sant Pere corregré á la porta y la tanca herméticamente, sense deixar ni la mes petita esclera. Las oracions que pujavan rebotan contra la barrera que interceptava'l pas, revolavan una mica pels corners, y al últim, no sapiguent ahoñt posarse, giravan quí y se'n tornavan avall, cap á la terra.

A entrada de foch un cop violent feu tremolar la porta. Sant Pere va aixecarse y ab las degudas precaucions obri la reixeta.

—¿Qué voléu?—preguntá'l vell porter, veyent al davantséu un' ánima forastera.

—Arribo d' Espanya.

—Me'n alegro; ¿heu d' entrar aquí?

—No; no mes vinch per sapiguer una cosa.

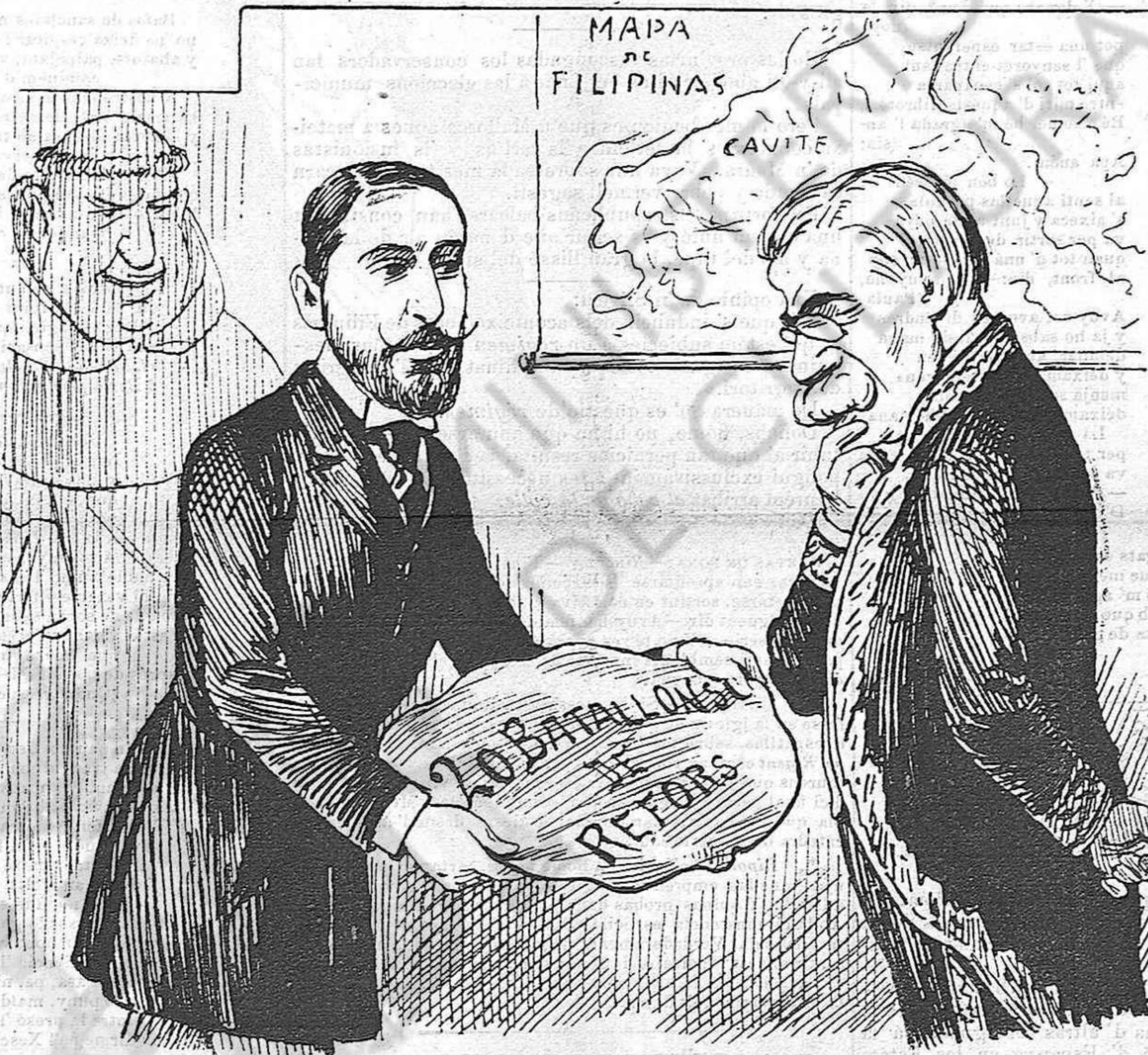
—Diguéu.

—Els carlistas acabém de fer uns...

—¡Ah!—interrompi Sant Pere, rihent:—¿sou carlista?

—Si senyor: acabém de fer uns funerals, y desitjariam sapiguer que 'us ha semblat de las nostras oracions.

LO REMEY DE "EL IMPARCIAL"

—¿Vol curá á n' en Polavieja? Aplíquili aquest pegat al fetje.

prácticas, patrióticas y salvadoras? Condensadas en l' Asamblea de Reus, cada día guanyan mes terreno en tota la nació. ¿Perqué no han de adoptarlas tots los homes de bona voluntat que senten amor al progrés, á la llibertat, y á la democracia, encare que avuy no militin determinadament en cap de las fraccions que rebullen en lo mar de la política?

Vingan á nosaltres las novas generacions. Nosaltres aspirém no á governar á Espanya, sino á facilitar als espanyols la facultat de governarse á sí mateixos.

Netejar á la nació de ficcions y de impuresas, de perfidias y mistificacions: reintegrarla en l' us expedit de la seva soberanía, tal es lo nostre propósit.

Contra 'ls que voldrían donarli un amo, aplicarli una mordassa y regirla á latigassos, com si hagués comés altres pecats, que'l de la seva extremada condescendencia, nosaltres volem que s' reanimi, que s' realsi, que tingui confiança en sí mateixa, que s' fassa duenya y senyora de sos destins.

Davant de la bandera de la restauració que á forsa de corrupcions ja no sabém ni de quin color es; davant de la bandera absolutista, oprobiosa, anacrónica y tacada ab sanch, alsém nosaltres la honrada bandera repu-

se, giravan quí y se'n tornavan avall, cap á la terra.

A entrada de foch un cop violent feu tremolar la porta. Sant Pere va aixecarse y ab las degudas precaucions obri la reixeta.

—¿Qué voléu?—preguntá'l vell porter, veyent al davantséu un' ánima forastera.

—Arribo d' Espanya.

—Me'n alegro; ¿heu d' entrar aquí?

—No; no mes vinch per sapiguer una cosa.

—Diguéu.

—Els carlistas acabém de fer uns...

—¡Ah!—interrompi Sant Pere, rihent:—¿sou carlista?

—Si senyor: acabém de fer uns funerals, y desitjariam sapiguer que 'us ha semblat de las nostras oracions.

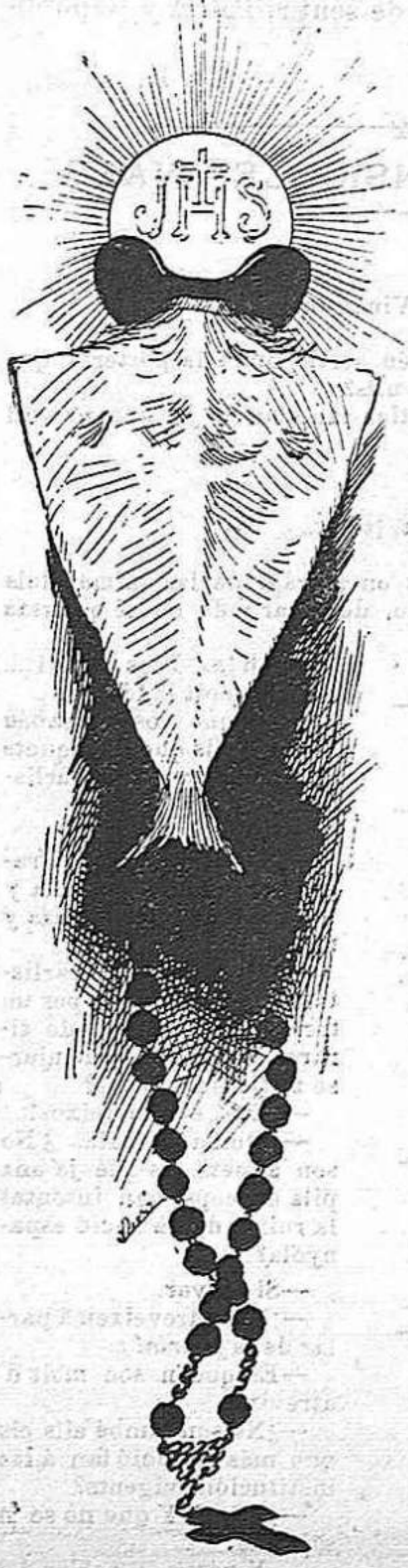
No n' hem sentida cap.
-Es possible!... ¡Pero si hem cridat d' alló mes!...
-No sé que dirvos! Es ordre de Nostre Senyor...
-¿Quina?
-La de que brams de carlista no pujan al cel.

FANTÀSTIC.

QUADRET DE QUARESMA

Assentat mossén Antón davant de una vella taula s'estudia cap ficat sermons de Setmana Santa. Cap ficat ab sos estudis mossén Antón no repara que una noya de puntetas envers ell, riallera avansa, fins que la te a son costat dantli un copet a l'espatlla. Aliavoras lo mossén deixant sos llibres de banda aixeca el cap y a la noya li dona una tal mirada que hasta l'infern encendria si al infern foch hi fes falta.
-¿Y donchs qué fém? diu la noya

pot una estar esperantse que l' senyoret entre tant aquí tot sol s'encaparra entre mitj d' aquests llibrots... Bé, home, bé m' agrada l'an (sia;
Apa aném.
Lo bon mossén al senti aquellas paraulas s' aixeca y junt ab la noya va per sortir de la sala, quan tot d' una dantse un cop al front, diu: -Cá, avuy no, (Paula.
Avny no, avny es divendres y ja ho sabs: l' iglesia mana dejunar, ab aixó vésten y déixam sol; si tens gana menja sola, jo no fuch; déixam, pe'l Cel se t demana.
La noya que per lo vist per tant poch no s' amohinava va dir riallera al mossén: -¿Y aixó desde quant? ¡Y ara! D' ahont surten aquests escrits (pols

que tant amagats estaven?
¿Que no sab que menjar sola es cosa que no m' agrada?
¿Que no ho sab que sens vosté jo no tinch gota de gana?

RUY DE GORCH.

os comptes de la guerra publicats en la Gaceta están confeccionats de tal manera que ningú es capés de trenre'n l' aygua clara.

Partidas hi ha, y bastant considerables destinadas a gastos secrets; n' hi ha d' altras consignadas a la legació d' Espanya en los Estats Units y en la de algunas altras repúblicas americanas. Y per tot arreu aparéix l' afany inmoderat d' escamparlos.

¡Ay pobra Espanya, cóm t' aixollan!... ¡Y ab unas estisoras d' or!...

Una exclamació de D. Anton:

-Aixís tinguéssim milions com tenim soldats!...

Una exclamació del país:

-Aixís com tenim soldats que saben morir, tinguéssim ministres que sabessin governar!...

En un dels barcos russos que fan la por en los mars d' Orient ha ocorregut una horrible desgracia. A bordo del mateix s' estavan efectuant exercicis de foch, quan vels'hi aquí que tot de un plegat va reventarse un canó causant un gran número de desgracias.

No perdin de vista aquest avis las grans potencias: en moltas ocasions los trets surten per la culata.

La cristiana Companyia trasatlántica, després de haverse enriquit transportant a Cuba carn d' hospital, ja que no de canó, ara que s' tracta del regrés de moltíssims soldats inválts y malalts, ha tingut una idea molt digna de ser coneguda.

En efecte: l' seu delegat Sr. Becerri va conferenciar ab lo general Arana propositant adoptar en lo successiu un nou sistema de transport. Se tracta senzillament de fer expedicions extraordinarias per la conducció de malalts... may dirian perquè?

«A fin de que los pasajeros de la Compania no tengan que presenciar los espectáculos que ocurren ahora durante la travesía.»

¡Anda morena!...

Per lo vist els héroes de la patria que sofreixen, alguns dels quals agonisan y fins moren durant la travesia, no son dignes de alternar ab los felissos mortals que tornan de aquella isla, carregats de riquesas y desitjosos de una gran comoditat. L' espectacle de tantas desgracias els molesta. 'ls entristeix, 'ls fá pahir malament els ápatos que consumeixen durant lo viatge.

Be es veritat que aquesta blasfemia contra 'ls infelissos defensors de la patria, no l' ha proferida, que jo sá-piga cap passatjer: es una opinió exclussiva de la Companyia del seráfich Marqués de las Cinquillas.

Que ho fassin aixis, que 'ls portin a Espanya separats de tothom com si siguessen leprosos... y aixis ningú podrá enterarse del tracte esmeradíssim que segons notícias els donan a bordo dels vapors de la Trasatlántica.

Ningú, enterament, ni 'ls sants del Cel, que tractant-se dels negocis del devotíssim marqués fan els ulls grossos.

En las provincias vascongadas los conservadores fan all-y-oli ab els carlins per anar a las elecciones municipales.

Pero lo mes bonich es que a Mallorca aquesta mateixa conxorxa s' ha fet entre 'ls carlins y 'ls fusionistas de n' Maura. ¡Vaya una sobressada mes fastigosa: carn carcunda y pebre vermell sagastí.

Per fortuna, 'ls republicans balears, han constituhit una estrreta unió y es segur que d' marán als de la boyna y als del tupé, la gran llisso del sigle.

Una opinió de n' Silvela:

«Lo que s' indueix dels aconteixements de Filipinas es qu' estám subjectes a un régimen de pasions mesquinhas a las quals tot está subordinat, fins l' integritat del territori.»

De manera qu' es qüestió de régimen?

Donchs, home, no hi ha que apurarse: basta sustituir al que tan pernicioso resulta, per un altre que pongui exclussivament a las necessitats de la nació, y haurém arribat al cabo de la calle.

De la calle de la República!

CARTAS DE FORA. — Riudoms. — Fins de las disfressas carnavalescas van aprofitarse 'ls carcundas de aquesta població per manifestarse, sortint en comitiva y ab la boyna blanca al cap, com volgent dir: — Avuy ho fem de broma, pero un altre dia anirà de serio. — Y no té res d' extrany que l' autoritat municipal consenti semblants insolencias, per quan ell mateix es molt digne de portar boyna.

* Tarragona. — Si haguessin sentit una predica que va fese en la iglesia de Sant Joan de aquest port, haurian caygut d' espatillas, sobre tot al enterarse de que 'ls naufruchs del Reina Regent estavan condemnats per un castich de Deu, y que 'ls taurons que se 'ls van menjar els vomitarian vius el dia del judici final porque puguin donar compte a Deu. Mentida sembla que 's verteixin tan impias bestiesas desde l' anomenada cátedra del Esperit Sant.

* Ripollet. — Tenim un home negre, tartamat per mes senyas, que las emprén contra l' jovent perquè no va al corral mistich. ¡Y quinhas probas dona del seu mal contingut despit! Ab la circumstancia especial de que quan mes s' enfada mes tartamudeja. Verdaderament, els joves que no van a l' iglesia a sentir aquest predicació de non sistema que... e... e... e... ta... a... a... ant ma... a... a... ment ho... o... o... fá... a... a... se perden un espectacle molt divertit.

LA QÜESTIÓ OBRERA

Lo treball decau y disminuix de dia en dia. En lo Plá de Barcelona algunas fábricas han despedit a centenars de treballadors, perquè, segons diuhen los pedidos escassejan, y ja es sabut qu' en aquests cassos la corda 's romp sempre per la part mes flaca.

A Manresa ja es distint, com es distint també en algunas fábricas de la conca del Llobregat.

En aquella comarca 'ls pedidos deuhen anar molt abundants, quan la causa de la paralissació de algunas fábricas no pot ser de cap manera la falta material de feyna, sino l' desitj de multiplicar la que ordinariament efectúan los operaris.

Mes clar: fins ara las teixidoras regian dos telers, y en lo successiu 's preten exigir que 'n regeixin quatre. Senyal que la feyna abunda, quan se pretén duplicar la producció de la mà d' obra. Pero aixó sí, ab aquest augment de treball no hi vá comprés ni molt menos un augment proporcionat en lo salari. Al revés, lo preu dels trossos encare sofreix una rebaixa.

Bé saben els que tenen la costum de llegirnos que LA CAMPANA DE GRACIA s' ha guardat sempre de concitar las malas pasions dels que voldrian conduhir a las classes obreras a extremes de perdició contra sí mateixas y en detriment de las libertats políticas y civils que nosaltres idolatrem sobre totas las cosas. Partidaris acérrims de buscar en tots los cassos la major armonia possible entre l' capital y l' treball, considerant que a tots convé la bona inteligencia entre 'ls dos agents mes necessaris de la producció y de la riquesa pública; coneixent aquests antecedents nostres, podem dir avuy ab lo front

ben alt, que considerém abusivas y altamente inoportunas las pretensions que sustentan los Srs. Serra y Bertrand y demés industrials de aquella comarca que 'ls secundan.

Quan las guerras de Cuba y Filipinas han portat lo desconsol a tantas y tantas familias treballadoras: quan la crisiis amenassa sumirlas en la major miseria; quan la creixent elevació dels cambis tant se deixa sentir en la carestia dels articles de primera necessitat, sense que haja influhit poch ni molt en la millora dels salaris; quan tot se conjura contra las suferidas classes treballadoras, se 'ns figura que no es cristiá, ni humanitari, ni respón a la conciencia ni a la rahó, l' afany de implantar reformas que tendeixin a ferlas treballar molt més, pagantlas menos.

Pósinse las mans al pit y meditin'ho. Lo qu' en altres temps menos calamitosos, y previ un estudi detingut del assumpto y mediant justas compensacions amigablement establertas, podria tal vegada ser factible, resulta avuy extremadament abussiu y hasta odiós. No convé may llansar al honrat obrer pels camins de la desesperació; pero menos que may deu fese en los moments en que 's veu postrat y abatut, sufrint ell primer que ningú 'ls terribles efectes del desconsolador estat general en que 's troba l' país, per virtut de las tristas circunstancias qu' estém atravessant.

En aquesta situació en quan s' imposa majorment la pau y la bona armonia. Y l' mes fort, qu' es el capitalista, ha d' emplear necessariament un exquisit cuidado en no alterarlas.

MOSAICH POLITICH

Bafos de sanch los nostres ulls entelan no 'ns deixa respirar lo tuf de llan y abatuts, palpejant, sens fé en salvarnos caminém d' esma.

A nostre entorn la sombra ve espessintse, lo pes de tants desastres 'ns aclofa y la terra lliscosa ab tantas llágrimas ni vol servarnos.

¿Quánt brotará la flama benfactora que fassa l' ayre pur, sequi la terra, l' horisont il·luminí y lluny escampi vampirs y olivas?

Conech a un autor dramátich qu' está escribint un dramón politich-trágich que porta un títol de sensació: «La dona de Carlos séptim ó Berta pels espanyols.»

Jesucrist, la passió vostra tots la déem contemplar y mes aquest mans' poble que 's deix' fuetejar per quatre sayons cinichs que 'n fan lo bon Jesús—ferintlo sens pietat.

A tos sayons indignes, joh, poble! tú no 'ls has de perdonar, puig al vexarte y ferte imbécils mofas tots ells de sobra saben lo que fan.

Ja estás clavat en creu—ja tens la greu ferida que 'l cor t' ha travessat després de tastá 'l fel—se t' ha escapat la vida...

¿Quánt resucitarás?

En pan ab Deu y ab los homes vivia tranquil en Xesch menjant d' un trosset de terra que cavava ab son hereu. Per defenar terras llunyas li va pendre 'l fill lo Rey; per afatar quatre drosos li demanan molts diners, mes com no 'n té se li queda sos terrossos lo gubern y de la llar hont va naixer sense conciencia l' treu.

Sens casa, pa, ni familia, clos lo puny, maldiu del Rey y dintre la presó 'l fican...

¿Volen dirme pe'l Xesch la patria qu' es?

JEPH DE JESPU.

EL MÓNSTRUO Y LA PATUM

ALGUNA vegada ó altra haurán sentit parlar dels catalanistas. Son una colla de bons ricots, inofensius, mansos, somia-truytas, que no van en lloch.

Coneixedors de la part bonica de la historia catalana, voldrian tornar als ditxosos temps de la picó: empnyer enrera l' curs dels sigles qu' es com lo dels rius, que van sempre avall impulsats per una forsa fatal, y rodejar a Catalunya, després de haverho lograt, de una especie de muralla de la Xina.

Tot aixó pugna ab lo verdader esperit catalá, expansiu y práctic per naturalesa.

Unicament quan se queixan dels abusos de la centralissació y de las corrupcions de la política al us, tenen molta rahó; pero consti que la tenen de igual manera tots los espanyols, que sense ser catalanistas, també se 'n dolon.

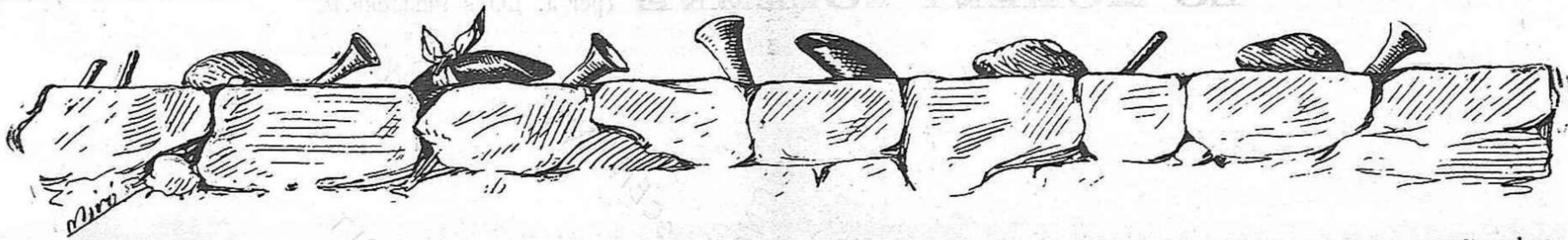
Mes aixis com tothom busca novas solucions de caràcter general pera posar remey als mals de la patria, 'ls catalanistas s' aísian ab la seva deria y 's desahogan de mil maneres, cap d' ellas temible, ni ara, ni may.

Lo catalanisme en sa acepció mes elevada es un sentiment, mes que una idea: forma una escola, mes que un partit. Y no obstant, perquè vegin que 'ls conservadors se regeixen pel rellotje de ca n' Trilla y están sempre a tres quarts de quin-

ze; ara l'han donada en perseguir al catalanisme, com si 's frissessin per ferli adquirir una importància que per si sol i per sos propis medis no hauria alcançat may.

En una paraula, l'Mónstruo, que per lo vist no té altres mals-de-cap, s'ha rebutat furios contra la Patúm.

¿S'ha vist may un espectacle mes estambótic?

Tots los homes polítichs, inclús molts conservadors, no acaban de sortir de la seva apoteosis al veure lo qu'está passant. Denúncia dels periódichs catalanistas, y com si aixó no bastés, una ordre de caràcter general suspenten la seva publicació.

Lo govern, per lo vist, sense preocuparse pel que dirán, fa molinets ab lo bastó que va posar á las mans sevas la necessitat de procedir á la defensa social, en días de pánico y desconsol; y ab lo bastó de las garantías suspesas fa un trench al cap dels catalanistas, que res tenen que veure ab l'anarquisme.

La mateixa manera demá 'l deixarà caure sobre las espatllas del primer que se li posi al davant, y ell consideri que 'l destorba.

Y avuy la persecució no 's limita sols á la premsa, sino á las associacions. S'han efectuat visitas en busca de las llistas dels socis del Centre escolar catalanista, com si hi hagués lo propòsit deliberat de intimidarlos.

A la Universitat han aparegut las barretinas, qu'es una prenda d'us corrent á Catalunya, y aixó ha bastat pera que sortís al carrer la guardia civil de peu y de caball, com si 'ns trobessim en vigílias de un pavorós conflicte.

¿Qué hi ha? ¿Qué passa?—preguntavan dilluns moltes personas que veyan ab extranyesa la forsa pública pels carrers y la barretina roja gallejant sobre 'l front de alguns estudiants.

Y la major part ni tant sols sabian donarse rahó de tan extranyys successos.

A la criada de casa que torná mitj alarmada de la compra, 'm costá lo que no pot dirse, ferli entendre lo qu'es lo catalanisme. No hi entrava de cap manera. Afortunadament es bergadana; y per estalviar-me explicacions, li vaig dir:

—Mira, noya: á Madrid hi ha un mónstruo, una especie de drach que vol menjarse á la Patúm.

A lo qual me va respondre: —Ay, ay, iquinas cosas mes extranyas passen á n'aquest Barceloná!

—Y tal, filla meva, y tal!...

La veritat es, que pocas vegadas s'ha posat mes en evidencia alló tan sapigut de molt soroll y pocas nous.

La lluyta entre la Patúm y l'Mónstruo no crech que tinga grans conseqüencias. La Patúm es de cartró y l'Mónstruo casi que també. ¿Com dimontri ha de sortir sanch de las feridas que s'infereixin? Ni menos exigirán l'auxili dels metjes de las Casas de Socorro.

Al cap de vall tot s'apanyará ab unas quantas llenças de paper groixut y una bona cassola de pastetas.

Aquí lo grave, en tot cas, es l'us especial que s'está fent de la suspensió de las garantías constitucionals, aplicantse á tot estrop y vingui ó no vingui á tom unas facultats tan delicadas com las que contra 'ls anarquistas sigueren concedidas al govern.

Aquí está 'l quid de la qüestió, y aquest quid es lo alarmant del cas, que en realitat, mes tart ó mes d'hora pot produhir verdaders disgustos. ¿Qui podrá tenirse per segur davant de tals procediments?

Per lo demés, els catalanistas, que fins ara divagavan, potser al últim s'imposarán de la necessitat en que 's troban de pendre part resoltament en la política activa, may siga sino per respondre com se mereixen, á aquells que ab los seus actes sembla que 'ls diguin en un rapte de mal humor completament injustificat.

—Qué tan catalanisme y que tantas barras catalanas... Ja n'estém fins al cap-de-munt!... Aquí no hi ha mes barras que nosaltres.

P. DEL O.

LA QUESTIO DE CRETA

ENTRE GRECS

—La causa es justa, justissima y no podém vacilar... —¡A ajudá la gent de Creta! —¡A ajudarla!... ¡Tots allá! —Son de la nostra familia. —Son la nostra propia sanch. —¿Qué hi dirá ab aixó l'Europa? —¡Qué ha de dir!... Que al fi ha arribat l'hora de llibertás á Creta del jon dels soldats d'Islám. —¿Pot trovar la mitja lluna cap apoyo entre 'ls cristians? —¡Aixó may!... L'Europa entera de segü 'ns aplaudirá! —¡A las armas, fills d'Esparta! —¡A ajudá 'ls nostres germans!

ENTRE RUSSOS

—Creta es un pilot de pólvora. —¡Ay si algú hi acosta 'l foch!

—¿Acostémihi? —¡Ni pensarho! No fos cas que l'explosió

ens agafés á nosaltres.

—Y si teníam la sort de sortirne sans y salvos?

—Es molt difícil aixó.

—¿Vols dir, donchs... —Que lo que importa

es que no 's mogui soroll y 's quedi alló com estava al comensar la funció.

—¡S'hi ha d'aná ab cuydado ab Creta!

—¡Creta es un mira y no 'm tochs!...

—Y entre 'l Sultan y nosaltres hi ha tanta amistat!...

—¡Aixó!

ENTRE FRANCOSOS

—¡Visca Creta!

—¡Honor á Grecia!

—No cridém massa, companys.

—¡Qué!... ¿No 's permet donar vivás als paisos liberals?

—Sí, pero com ara Grecia ab la actitud que ha adoptat s'ha vingut á posá en pugua ab el nostre amic el Czar!...

—¡Ah! ¿Es dir que Russia... —Tres voltas

formalment ha declarat que no convé que Turquia sufrixi cap entrebanch.

—¡Pobra Grecia! ¡Pobra Creta!

—No poguerlas ajudar!

—¡Vet aquí las conseqüencias de tenir certs aliats!...

—¡Qué s'hi ha de fer! La revanche es un punt tan important... —¡Nada, donchs; l'esquena á Grecia, ¡y visca la llibertat!

ENTRE CAPITALISTAS

—Sembla que 'ls cretencs se'n queixan ab molta rahó dels turchs.

—Diu que sí; pareix que 'ls omplan de llenya, 'l mateix que ruchs.

—Allí no hi ha lleys que hi valguin, no hi reyna sino l'abús.

—¡Ja li dich que aquest conflicte s'ha ensopegat en mal punt!

—¡Y tal! ¡Tants diners que 'ns deuen els turchs!... —Y que es ben segur que si 'ls grechs els amohinan no cobrém... —¡Deu meu Jesús! No badém donchs; á posarnos al costat dels pobres turchs!

ENTRE CATALANISTAS

—¿Qué se sab de lo de Creta?

—Un contratemps imprevisit.

—¿Com s'entent?

—Que de resultas, nosaltres també'n sufrim

—¿Nosaltres?

—Pues tal com sona: sense havé aixecat un dit, ni haver disparat un tiro ni havernos mogut d'aquí, ja tenim á casa nostra una pila de ferits.

—¿Molt graves?

—¡Oh! Per saberho has d'aná al govern civil.

ENTRE NOSALTRES

—¿De lo de Creta, hi ha novass?

—Res: únicament sabem que está oscuro y huele á queso, y... —Basta; no parlém mes.

C. GUMÁ.

UNA INDUSTRIA NOVA

EL seu coneixement y per la part que 'ls toca—perque quan vingui 'l cas, alguna cosa 'ls tocará... pagar—els participo que la viuda del dentista Ruiz vol que de totes passadas se li indemnisi la defunció del seu marit.

A judicar pels datos recullits en la mort d'aquest respectable dentista, que tingué lloch á Guanabacoa, no va ocorre res de particular. L'home no estava bo; fou pres, va empitjorarse, 's va morir, van enterrarlo... y s'ha acabat l'anca del dentista.

Però la seva senyora, que per lo que 's veu sab treure partit de tot, s'ha empenyat en que del difunt n'han de donar alguna cosa, y per primera providencia s'ha traslladat als Estats Units.

—Senyor—ha dit, presentantse á mister Sherman, que per

cert, després de las pestas que vam dirne, ara resulta qu' es una bellissima persona, de lo més fi y delicat que s'usa per aquellas terras:—senyor, soch la viuda de 'n Ruiz.

—Tant gust en conèixerla... —Hi dit que soch viuda... ¿Sab qué vol dir aixó?

—Que 'l seu marit es mort.

—Vol dir qu' Espanya m'ha d'indemnisar pels perjudicis que aquesta mort m'ocasiona.

—¡Ah!... ¿Vosté creu que Espanya te la culpa de... —Y donchs! ¿qui ha de tenirla? ¿No sab que ara Espanya té la culpa de tot?—

Davant d'aquest argument, en Sherman ha quedat convençut y ha animat á la viuda á seguir explicantse.

—Diu, donchs, que 'l seu marit es mort.

—Sí senyor, completament mort, d'una manera definitiva.

—Y vosté 's considera perjudicada... —¡Ja ho crech! Calenli qu'ell era 'l que portava la casa, el sosteniment de tots, l'alegría de la familia... —Bé, ¿quánt creu que pot valguer un dentista en bon estat? —Molt!... Sobre tot un dentista com ell, perque, mal m'está 'l dirho, senyor Sherman, pero d'homes tan trasuts com el meu marit no 'n corran gayres... —En resum ¿quánt pensa demanar? —Home... jo fora de parer de demanar molt, tant per respecte y consideració al pobre difunt, com perque á rebaixaer sempre hi som á temps —

En Sherman li ha dit que bueno, que ho apunti tot en un bossi de paper y que torni á passar un altre dia... —Però l'exemple donat per la viuda de 'n Ruiz ha cundit per l'isla de Cuba, y avuy desde Baracoa á Pinar no hi ha familia que no estigui rumiant el modo y la manera d'exploitar l'industria de las defuncions.

A la capitania general de l'Habana no s'entenen de feyna. A cada moment: —¿Hi ha permis? —Endavant, ¿qui hi há? —Una servidora... (Es una senyora vestida de negre y que per que tot vaji ab deguda regla 's posa á plorar.) Una servidora ha perdut el marit... —¿Y qué? —¿No din que ho pagan ara aixó? —No senyora, l'han informada malament.

—Ah!... Pres reclamaré per la via diplomática.

—Reclami per la via que li sembli més cómoda: á nosaltres ens es igual. —A continuació 's presenta un senyor d'edat.

—Se m'ha mort la senyora.

—Hem d'advertirli que 'l registre de defuncions no es aquí.

—No; si jo vinch únicament per la indemnissació.

—¿Qué més indemnissació que haver quedat viu? ¿encare no está content? —Es que la meva difunta era una alhaja, un tresor, una dona incomparable... La pèrdua que per mi representa la seva desaparició es immensa ¡ni ab un milió 's pagaria!... —Per xó mateix; que aquí ara no estém ab fondos per pagar facturas que pujan á un milió... —

No obstant y la resistencia de las autoritats espanyolas á escoltar aquest género d'intimacions, la nova industria va escampantse qu' es un gust y posantse al alcans de totes las inteligencias.

Si aixó segueix aixís, aviat á Espanya mateix totes las familias que tinguin un mort l'enviarán clandestinament á Cuba per entaular la corresponent reclamacioneta.

Y d'aquest modo farán dos negocis: treures el mort de sobre... y cobrar un pìeco.

A. MARCH.

AL «NACIONAL»

Non es de sessudos homes ni de infanzones de pro volguer donar cullerada en delicadas qüestions que no més poden tractarse ab molt criteri y molt pols.

En cosas regionalistas ¿qué diastre hi entenen vos?

¿Us penséu que aquest assumpto es una sessió de Corta, ó una corrida de toros, ó una boda de senyors, ó un discurs del d' Antequera ó un téch d' inauguració?
 ¿Us creyéu que á Catalunya necessitém las lliçons dels ilustres pasteleros que ab tan poqueta aprensió s' están ritant á l' Espanya tractantla 'l mateix que un noy?

Deséuvos, company, deséuvos; envaynéu l' acer furiós ab que á tall de mata-siete preteniau feros pór. De Cádiz fins á Girona, de Galicia á Castelló se us coneix fa ja alguns días, y no hi ha un sol espanyol que parlant de vos, no digui: —¿El Nacional?... Tapa, noy; es l' órgano de 'n Romero: ab aixó queda dit tot.—

Si senyor, quan un periódich té la despreocupació de representá á don Paco, ha de cuydarse tan sóls del safarranxo polítich, y per res, per res del món den aná á clavar la grapa ni dar la seva opinió en cassos en que no 's tracta de credencials ni de vots.

¿Qui us fa tocá á Catalunya, que no 's recorda de vos, ni us utilisa siquiera per embolicar sigrons?

¿Qui us fa dir que convindria que 'ns fessin aixó ó alló, que aquesta terra som rabs, que aquesta terra som cols, y que aquí 'l regionalisme dú tal ó qual intenció?

¡L' órgano del d' Antequera, l' eco d' aquell bon senyor que conta en la séva historia páginas de tots colors y grabats de totes épocas, y que ha fet més mal ell sol que deu pedregadas juntas, pegárselas de Catón y volguer veni á explicarnos lo qu' es bo y lo que no es bo!...

¿Vos, concells á Catalunya? ¿Vos, exemples? ¿Vos, lliçons? ¡Aixó sí que fóra 'l diable posat á predicador!...

¡Oh car Nacional! Cuydéuvos d' incensá al vostre patró y de rondar nit y dia las ollas del pressupost. Procuréu que 'l vell Sagasta valguentse de certs ressorts no se us planti per sorpresa á la porta del rebost; remenéu el llot polítich, traméu confabulacions, dediquéuvos á la tasca per la qual cobren el sou; pero en assumptos que toquin l' esperit de las regións, no us hi figuéu, romerista, no us hi figuéu, per favor, que vos, en las cosas serias no hi tenui ni veu ni vot.

per la qual cobren el sou; pero en assumptos que toquin l' esperit de las regións, no us hi figuéu, romerista, no us hi figuéu, per favor, que vos, en las cosas serias no hi tenui ni veu ni vot.

per la qual cobren el sou; pero en assumptos que toquin l' esperit de las regións, no us hi figuéu, romerista, no us hi figuéu, per favor, que vos, en las cosas serias no hi tenui ni veu ni vot.

per la qual cobren el sou; pero en assumptos que toquin l' esperit de las regións, no us hi figuéu, romerista, no us hi figuéu, per favor, que vos, en las cosas serias no hi tenui ni veu ni vot.

per la qual cobren el sou; pero en assumptos que toquin l' esperit de las regións, no us hi figuéu, romerista, no us hi figuéu, per favor, que vos, en las cosas serias no hi tenui ni veu ni vot.

per la qual cobren el sou; pero en assumptos que toquin l' esperit de las regións, no us hi figuéu, romerista, no us hi figuéu, per favor, que vos, en las cosas serias no hi tenui ni veu ni vot.

per la qual cobren el sou; pero en assumptos que toquin l' esperit de las regións, no us hi figuéu, romerista, no us hi figuéu, per favor, que vos, en las cosas serias no hi tenui ni veu ni vot.

per la qual cobren el sou; pero en assumptos que toquin l' esperit de las regións, no us hi figuéu, romerista, no us hi figuéu, per favor, que vos, en las cosas serias no hi tenui ni veu ni vot.

C. GUMÁ.

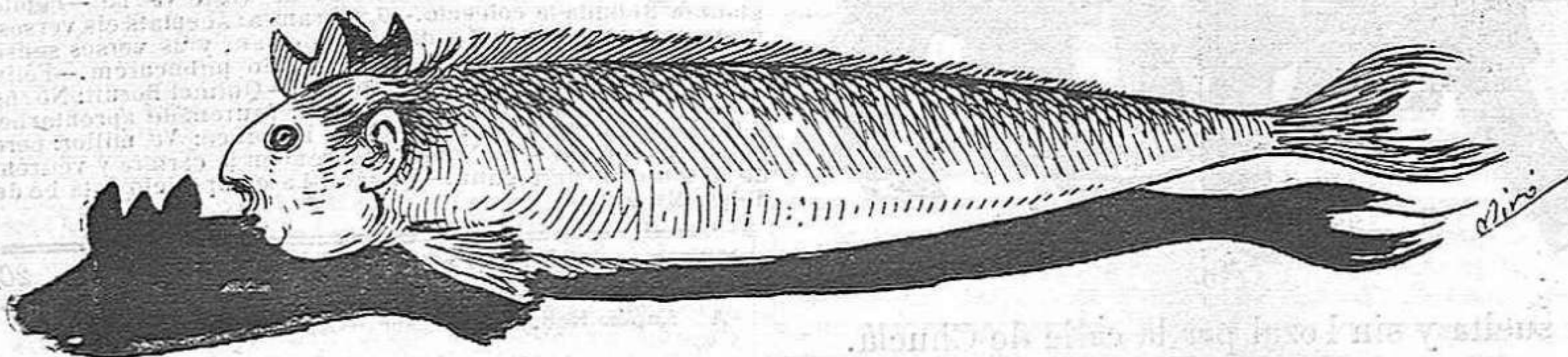

N Polavieja, que no podía montar á caball, ni ficarse al llit á causa de la malaltia del fetje que pateix, ja torna á estar bo, y més decidit que may á continuar la campanya comensada.

Segons sembla li han aplicat uns papers, enviats pel cable, y ha recobrat la salut en menos temps que un frare 's cruspex una cuixa

de gall-d'indi.

Peró lo més extraordinari es que al mateix temps que s' aparía 'l fetje de 'n Polavieja, s' espatlla la melsa de 'n Cánovas.

¡Que s' hi ha de fer! La farmacopea monárquica no té avuy tots los medicaments necessaris pera conservar la salut á tots los homes posats al servey de las instituciones!

Quan l' un se lleva, l' altre 's fica al llit, y de aixó 'n resulta que la actual situació sembla un hospital

de xacrosos.

Los estudiants que ab motiu de las persecucions contra 'ls catalanistas s' han encasquetat la barratina, ja poden guardársela, perque la barretina promet ser una prenda de gran moda dintre de poch temps.

Considerin no mes que una cosa, y es que lo qu' está passant á Espanya ja no 'ns cab á la barretina!

Los tremendos l' altre dia van celebrar la titulada festa dels mártirs repartint alguns pans als seus correccionaris pobres.

Deu els pagui la caritat.

Encare que 'l dia qu' ells vulguin, ja rebrán las torques lliberals, sempre generosos. Tirinse al camp el día que 's cansin d' estar quiets y jo 'ls abono que no ha de faltarlos pá en abundancia.

Y pá de crostóns.

Táctica carlista.

Llansar petites partidas al camp, per veure si van ben dadas, y al mateix temps condemnar públicament als que s' aixecan.

Es alló del Evangeli, interpretat de una manera molt jesuítica. «Procura que la ma dreta ignori sempre lo que fá l' esquerra.»

Ab la ma dreta s' empunya 'l trabuch, mentres ab l' esquerra s' enarbola la protesta.

Aixís mateix van comensar l' altre guerra. Mentres en Castells s' alsava, 'ls cap-padres carlins feyan veure que dormían. Fins que al últim van trobarse tots junts cometent las mateixas barbaritats é idénticas salvatajadas.

La cabra carlista sempre tira á la montanya.

Diu que dintre de poch serán suspesas las garantías constitucionals á tot Espanya.

¿Es que 'l país se ha fet mereixedor á que 'l tractin á baqueta? ¿Es que las desventuras públicas son imputables á algú altre que als governs de la monarquia que haventlas provocadas no acertan en la manera de conjurarlas?

Los nostres governants, me fan l' efecte del burro del quiento que cada cop que 's trepitjava 'l ronsal, posava dretas las orelas, s' alarmava de mala manera y etjegava un raig de guitzas.

L' ex-héro de Sagunto ha efectuat aquests días un viatge á Málaga.

Y á Madrid tot era preguntar:—¿Que hi haurá anat á fer á Málaga D. Arseni?

¿Que hi ha anat á fer? Ho sé de bona tinta y no tinch cap inconvenient en revelarho. L' autor del pronunciamient de Sagunto ha anat á Málaga, senzillament, á ferse un gran tip de quas de pansa.

A veure si de aquesta manera agafa una mica de memoria.

Refrans y aforismes d' actualitat:

—Si vols portar barretina, ficatela al cap.

—Pot mes qui vá ab barretina—que aquell que vol dar tunyina.

—Jerusalem, Jerusalem, quant mes aném, mes el burro fem.

—Al veure un catalanista—hi ha qui pert el mon de vista.

—Goberns de parany, govern de poch anys.

—Si vols estar ben servit, no 't refhis de Madrid.

—Suspensió de garantías—extranyesas tots els días. Per avuy, ja n' hi ha prou.

A un ex-diputat carlí resident á Buberca (Aragó) l'

altre dia se li va ensorrar la casa, matant á tres individus de la séva familia.

Aquestas impacencias carlistas son funestíssimas. Perque á mí que no m' ho diguin, aquesta casa s' ha sublevat sense esperar las ordres de Venecia.

A Trebujena (Cádiz) una bona dona ha parit á dos noys enganxats pel ventre.

Per lo vist la Providencia no s' olvida de nosaltres. Mentres en Cánovas y en Sagasta continuarán gobernant, aquests dos noys podrán anar creixent y quan en Sagasta y en Cánovas se morin, ja estarán en condicions per sustituirlos.

Y no haurém perdut res enterament, perque ben mirat los dos capitosos de la regencia, desde 'l pacte del Pardo no son altre cosa que dos governants enganxats pel ventre.

La partida de Castelnou ja está disolta. Pero tot seguit n' ha aparegut un' altra á Añon de Moncayo, composta de cinch homes ab boyna y tercerolas.

Y de primer antuvi s' han donat á conèixer, robant una ovela á un pobre pastor y donantli en pago una gran pallissa.

En vista de aquesta hassanya tan castissament carlista, sembla que 'ls vindrá de Venecia la creu del mérit militar.

A L' INSERTAT EN LO'ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—Pen-ti na-do-ra.
- 2.ª ANAGRAMA.—Ratas—Taras.
- 3.ª FUGA DE CONSONANTS.—A la Rambla.
- 4.ª ROMBO.

T I O
T E S T A
P I S T O L A
O T O M A
A L A
A

- 5.ª GEOGLIFICH.—Un mico may será mona.

Han endavinat las 5 solucions los ciutadans Pepet de l' Ala, Muixarnó, M. Planas y S., J. Bidanga y Un Xitxareto; n' han endavinadas 4 Pau Piu y Sicuterat; 3 Melitón Manrego, Salabrigas y Pere Sesquilla; 2 Un Dallonsas y P. Brotat y 1 no més Un Gonsaga, P. M. A., y L. de la P.

XARADA-ANAGRAMA

La que mon cor molt estima per mi te un prima perque te un cabell hermós com invers-dos; consonant de son nom es la lletra tres; quarta n' es una vocal de son final.

Perque quedis enterat de la noya que m' agrada es la Tot de la xarada. Y si ets molt espavilat endavinantla com cal per si cunyat me vols sé, una noya molt jchipe! es sa germana Total.

J. MORET DE GRACIA:

LOGOGRIFO NUMERIC

- 1 2 3 4 5 6 7—Nom d' home en diminutiu.
- 1 4 3 2 5 2—Utensili per pescar.
- 1 2 3 4 5—Nom d' home.
- 1 4 3 2—Ciutat d' Italia.
- 1 4 5—Licor.
- 1 6—Musical.
- 4—Vocal.
- 3 2—Part del cos.
- 1 6 7—Las donas ne gastan.
- 3 4 5 2—Animal.
- 1 4 3 2 5—Nom d' home.
- 7 6 5 4 1 2—Instrument musical.
- 3 4 1 7 6 1 2—Nom de un conde cubá.

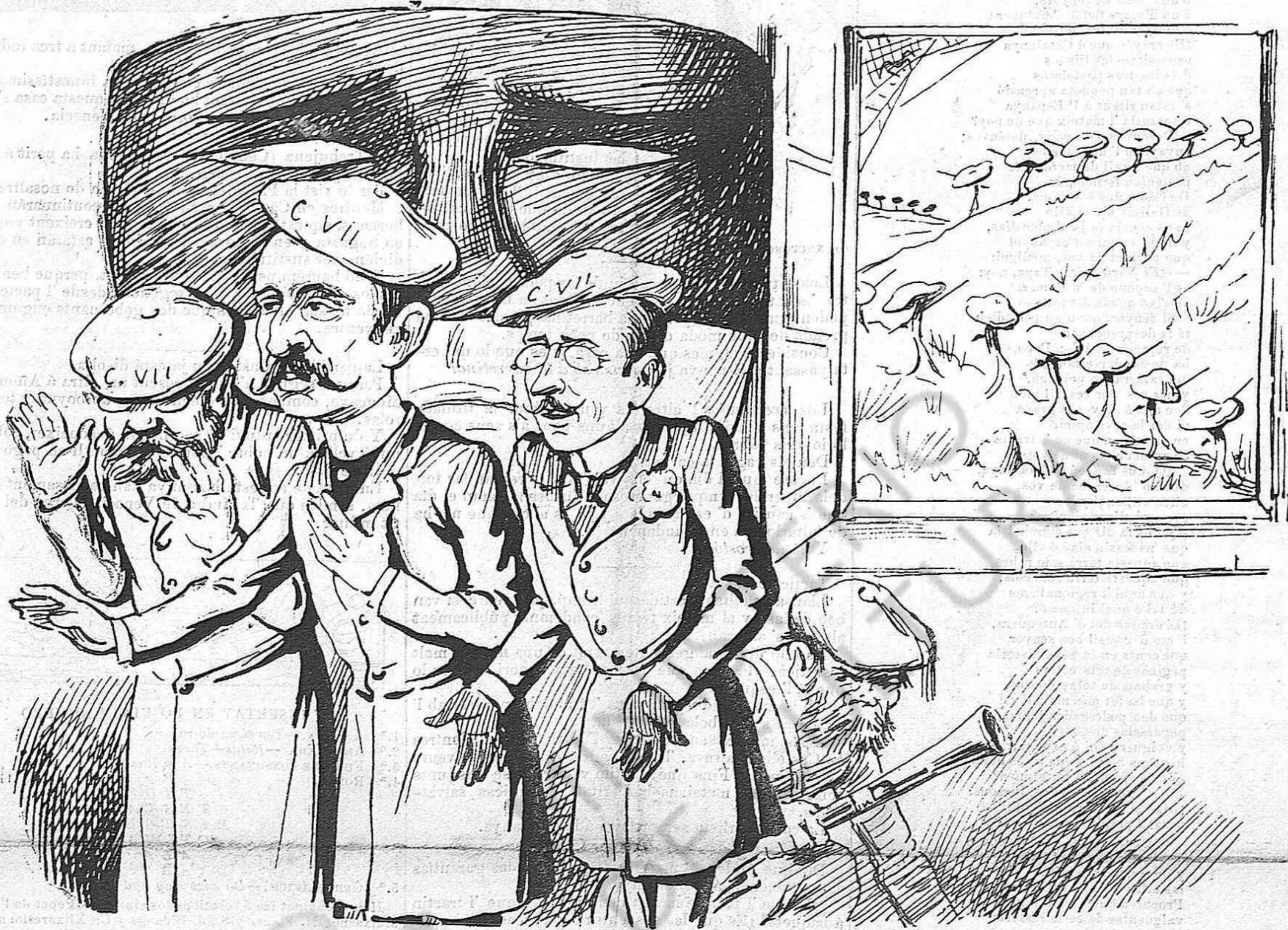
S. ROCH.

ENDEVINALLA

Tinch ulls, pero no hi veig gens: plantas sense ser jardí....

LO DOBLE JOCH DE LA CARLINADA

Mentres protestan de sas intencions pacificas, la professó comensa á anar per la montanya.

CAPTURA DE LA PATÚM

—Hemos cojido á esta alimaña que andaba suelta y sin lozal por la calle de Chuclá.

Ara tú, lector, barrina,
que mes clar no t' ho puch di.

LLUIÇ SALVADOR.

GEROGLIFICH COMPRIMIT

III
RER

M. FERNÁNDEZ.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

[[Ciudadans Noy de Tarrassa, R. T. y N., L. Verdú, J. Aubert M., A. Pellicer C., Magi de la Fonda, Vicentó, Un Andorrà, F. Giralt de Vilafranca, A. Rosés Maristany, J. Romansos, Crach, Guillelm Tayabacu, Joseph de Badalona, y Un Tesorer: —Lo qu' envian aquesta senmana no fá per casa.

Ciudadans J. Valls Berra, Melón Cansado, Pompeyo, Paqueto S. L., Nitu de Tarragona, Un Arenyench, B. Elias, Joan T. Fortuny, y Escolá Vilafranchi: —Insertarém alguna cosa de lo que 'ns envian.

Ciudadá Pepet de l' Ala: La contesta, en efecte, 's referia á voste. Aceptat lo de aquesta senmana. —Cintet de Vilafranca: La composició es bastant incorrecte. — A. Ubach M.: Y la de voste fluixa. —M. Amat: Com també ho es la que 'ns envia. —Casto de Labri: Ja 'l tractem nosaltres l' assumpto sense donarli una importancia que no té. —Pau Pla: De las dos aceptem la primera. —Lluís G. Salvador: L' articlet va bé. —Aguileta: Id. las composicions que 'ns envia. —Mayet: Com igualment la seva remesa. —Chelin: La composició está plena de incorreccions. —Ruy de Gorch: La de voste va bé. —Pepito Flauné: Rebuda la colecció. —J. Staransa: Aceptats els versos, y gracias. —Surisenti: 'Ls dibuixos no van, y 'ls versos sense 'ls dibuixos tampoch. —L' avi Eiera: Ho publicarem. —Félix Cana: L' idea está millor que la forma. —Quimet Borull: No 'ns acaba de agradar. —Anton del Singlot: Veurem de aprofitarho. —Quibovi Marupa: Son fluijos. —J. Leporace: Va millor; pero encare es repelós. —B. Nani: Furgarém en la cartera y veurem de desenterrarne alguna. —Quimet: La composició está bé de debo. Mil gracias.

ANTONI LOPEZ, editor.—Rambla del Mitj, 20

A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.